

Večernik

Leto V. (XII.), štev. 140

Maribor, sreda 24. junija 1931

»JUTRA«

Za razen nedelje in praznikov vsak dan ob 16. ur

Račun pri poštnem ček. zav. v Ljubljani št. 11.409

Velja mesečno prejemati v upravi ali po pošti 10 Din, dostavljen na dom pa 12 Din

Telefon:

Uredn. 2440 Uprava 2455

Uredništvo in uprava: Maribor, Aleksandrova cesta št. 13

Oglaš po tarifu

Oglaš sprejema tudi oglašni oddelček »Jutra« v Ljubljani, Prešernova ulica št. 4

Dvojno lice Nemčije

Nemški državni kancelar dr. Brüning je zopet enkrat dokazal, da ima zelo krepke živce. Kljub vsem še tako ogorčenim in prišlim združenim političnim nasprotnikom ni klonil v vprašanju sklicanja državnega zbora ter končno le uveljavil svojo voljo. Po vroči borbi je nastopil sedaj trenutek odmora, ki pa bo le kratkotrajen. Treba bo pristopiti k načrtju vprašanja revizije Youngove pogodbe in praktični izvršitvi s 1. julijem uveljavljenih, toliko grajanih zasilnih odredb.

Kdor je le bežno prečital vsebino teh zasilnih odredb, se ni mogel ubraniti vtisa, da je Nemčija resnično v težkem položaju. To domnevo potrjujejo posebno postavke, nanašajoče se na omejitve državnih izdatkov za socialno skrbstvo. Črtani so tako med drugimi izdatki za rente vojnih žrtev v višini do 27 odstotkov, kakor tudi doklade za otroke nižjih uradnikov. Iz zavarovanja za brezposelnost bodo s 1. julijem izločeni vsi mladolletni. Mesta in podjetja lahko po uvidevstih znižajo tudi tarifirane mezde in plače, kar bo povzročilo najbrže nedogledne posledice. To pa so samo najtežji slučaji, ki so globoko zadeli vse nižje plasti nemškega naroda. Poleg teh pa je še cela vrsta manjših prikrajšav socialnoskrbstitvenih pridobitev iz časa po svetovni vojni.

Par poglavij za temi presunljivimi odstavki se vrste členi, ki mečejo čudno luč na vse zasilne odredbe ter nemalo omajajo vero v izjave o katastrofalnem položaju nemških državnih financ. Dočim je črtala vlada že itak malenkostne podpore vojnim žrtvam, pa so ostale neokrnjene pokojnine za vse vpokojene Viljemove generale. Teh možakov je še vedno nad 120 ter prejemajo letno do 280.000 Din pokojnine, to je dvakrat več, kakor vpokojeni zmagoviti francoski generali. Slična dvojna mera je uvedena tudi pri takozvanem kriznem davku, katerega mora že plačati delavec, če ima letno 2000 mark dohodkov, dočim ga bo plačeval poljedelec šele tedaj, če ima letno več kot 8000 Din dohodkov.

Še bolj čudno luč pa meče na izjave nemških državnih o finančnih težavah, govor, ki ga je imel nedavno pred dijaki v Monakovem bivši šef štaba državne brambe, general von Seeckt. Po mnenju tega, sedaj tudi politično delujočega generala »leži pravi in edini vir vseh nemških gospodarskih težav v tem, da je Nemčija danes brez vojske ter razorožena.« Zaradi tega bi moral biti po mnenju modrega generala von Seeckta najvišji cilj sleherne nemške vlade, doseči, če že ne splošno razorožitev vseh držav, vsaj to, da se Nemčija zopet lahko oboroži in uvede splošno vojaško dolžnost.

Tako si predstavlja torej bivši Viljemov general rešitev nemške gospodarske krize. Potreba bi jo bilo torej lečiti z naročili novih topov, strojnic, tankov, letal in oklopnih, s katerimi bi lahko potem danes brezposelni nemški generali znova vpadli v primernem trenutku v nezavarovano Belgijo in že trikrat prežgano Francijo, ali pa vsaj na Poznanj-

Malinov sestavlja vlado

DEMISIJA KABINETA LJAPČEV OD KRALJA SPREJETA. — MALINOVU POVERJEN MANDAT. — USPEH NJEGOVE MISIJE ODVIŠEN OD ZEMLJORADNIKOV.

SOFIJA, 24. junija. Položaj vlade Ljapčeva je po katastrofalnem porazu vladnega bloka pri nedeljskih volitvah v sobranje postal nevzdržen. Sinoči je Ljapčev predložil kralju demisijsko celokupnega kabineta. Kralj je demisijsko sprejel in danes dopoldne poverila vodjo demokratov Malinova, šefa opozicijskega bloka, s sestavo nove vlade. Malinov bo skušal sestaviti vlado narodnih liberalcev, demokratov, radikalov in zemljoradnikov, ki imajo v novem sobranju skupno nad 150 poslancev, dočim je demokratski zgovor (vladni blok) od 174 padel na 79 poslancev.

Uspeh Malinova je odvisen pred

vsem od tega, kakšno stališče bodo zavzeli zemljoradniki. V tej stranki je še včeraj prevladovalo mnenje, da treba tudi v novem sobranju ostati v opoziciji. Kralj Boris je namreč svoj čas izjavil, da zemljoradniki ne bodo prišli na vlado, dokler bo on na bolgarskem prestolu. Zatrjujejo pa, da je kralj v zadnjih dneh spremenil svoje mišljenje in da nima ničesar proti vstopu zemljoradnikov v vlado. Ta preokret v nazorih označuje tudi dejstvo, da je sestava nave vlade poverjena Malinovu, kojega uspeh je mogoč le, če ga bodo podpirali zemljoradniki.

Hooverjeva inicijativa

NE DEBATE IN KONFERENCE, AMPAK HITRA AKCIJA. — TELEFONSKO PARLAMENTARNO GLASOVANJE. — VELIKA VEČINA ZA HOOVERJEV PREDLOG O ENOLET NEM MORATORIJU.

WASHINGTON, 24. junija. Vest, da je predsednik Hoover za sklicanje konference prizadetih držav, na kateri bi te zavzele stališče k njegovemu predlogu za enoletni moratorij za plačila reparacij in vojnih dolgov, odločno demantira državni tajnik Stimson, ki povdarja, da je predsednik za naglo akcijo in ne za dolge debate na konferenci. Da bi zadevo pospešil, je dal Hoover izvesti telefonskim putem parlamentarno glasovanje, to se pravi, dal je vse poslance in senatorje vseh držav Unije telefonski

vprašati, ali soglašajo z njegovim predlogom. Doslej še niso dospeli vsi odgovori, ker so mnogi parlamentarci na potovanjih. Vendar je iz dozdajnih odgovorov možno sklepati, da bo velika večina parlamenta za Hooverjev predlog.

Glede mnenja, da se je Hoover odločil za svoj predlog šele po prejemu pisma nemškega državnega predsednika Hindenburga, je izjavil Stimson, da je Hoover pričel s svojo inicijativo, še predno je dospelo to pismo v Washington.

Zopet strašna eksplozija

LONDON, 24. januarja. V skladišču smodnika v mornariškem arzenalu v Holten Heardu pri Bournemouthu je nastala težka eksplozija, pri kateri je bilo 11 delavcev ubitih, 19 težko in mnogo lažje ranjenih. Tudi škoda je ogromna. Učinek eksplozije so čutili 35 km naokrog, in ljudje so mislili sprva, da je potres. V istem skladišču se je zgodila tudi že pred dvema leti eksplozija, vendar manjša in z manjšim številom človeških žrtev.

Preiskava proti dunajskim atentatorjem na kralja Zogu.

DUNAJ, 24. junija. Te dni bo zaključena preiskava proti atentatorjem na albanskega kralja Zogu. Preisko-

valni sodnik je ustavil nadaljno postovanje proti voditelju dunajskih albanskih emigrantov Angelu Čumi zaradi pomanjkanja dokazov. Razprava proti atentatorjema Bjeloši in Čaniji pa se bo vršila v prvih dneh avgusta.

Roparji opleni 9 avtomobilov.

SOLUN, 24. junija. Na cesti Kavala—Drama je ustavilo o polnoči šest do zob oboroženih razbojnikov skupino devetih grških avtomobilov ter pozvalo nad trideset avtomobilistov, da zapuste svoje vozove. Ko so se ti pokorili njihovi zahtevi, so jih roparji opleni do gola ter odnesli nad 100 tisoč dinarjev gotovine in mnogo zlatnine. Grško orožništvo mrzlično zasleduje drzne bandite.

Pogreb župana Franca Pišeka.

Ob ogromni udeležbi gasilcev, Sokolov, strelcev in drugega občinstva se je vršil 22. t. m. v Slivnici pri Mariboru pogreb Pišeka Franca, veleposestnika in župana v Orehovi vasi. Žalostinke je igrala gasilska godba iz Studencev pri Mariboru. Pri odprtem grobu, polnem vencev in rož se je poslovil od njega domači župnik g. Mihalič, v imenu Sokola in Streljačke družine, katerih agilen član in odbornik je bil pokojnik, pa je govoril prosvetar slivniškega Sokola br. Čiček tako ganljivo, da ni ostalo nobeno oko suho. Strelci so mu nato oddali v zadnji pozdrav salvo. Pokojnik je bil sin bivšega poslanca Pišeka ter zaveden narodnjak in Jugoslovan. Bodi mu zemlja domača!

Elitna telovadna prireditev v Mariboru.

Kakor smo že poročali, priredi Savezna prednjaška šola v Mariboru v četrtek, dne 25. t. m. ob pol 19. svoj javni nastop na prostoru I.S.S.K. Maribora z izbranim sporedom. Nastop bo edinstven in naj nikdo ne zamudi, si ogledati naše zagorele in mišičaste tečajnike, preden se poslove iz našega Maribora.

Ekskurzija abiturijentk v Srbijo.

V četrtek, petek in soboto bode v cvetlični Weiler v Gosposki ulici razstavljen trnjevenec, katerega ponese abiturijentke drž. ženskega učiteljskega, povodom svoje ekskurzije v Srbijo na grob kralja Petra I. Osvoboditelja. Vodja ekskurzije je prof. L. Mlaker, katerega zamisel je tudi venec.

Velike mednarodne strelske tekme se bodo vršile od 23. avgusta do 6. sept. t. l. v Lvovu na Poljskem pod pokroviteljstvom predsednika poljske republike.

Slivnica pri Mariboru.

V nedeljo 5. jul. t. l. se vrši v Slivnici odkritje spomenika padlim vojakom. Ob 10. bo slovesna maša pred spomenikom, nato pa odkritje. Svirala bo sokolska godba. Prireditve bo ob vsakem vremenu. Pokažite čut pijetete do padlih in udeležite se odkritja v obilnem številu!

Trgovine dne 28. junija zaprte.

Vsled mnogostranskega vpraševanja obvešča Gremij trgovcev v Mariboru svoje člane, da imajo biti po sklepu letošnjega občnega zbora trgovine na dan sv. Petra in Pavla ves dan zaprte.

Smrtna kosa.

Včeraj je umrla po dolgi in mučni bolezni v starosti 67 let gospa Marija Lorberjeva, udova po oficijalu okrajnega glavarstva. Pogreb bo jutri 25. tm. ob pol 17. izpred mrtvašnice mestnega pokopališča na Pobrežju. — V bolnici je umrl 30letni žel. uradnik Dragotin Čebular. Pogreb bo jutri 25. tm. ob 16. na Pobrežju. Blag jima spomin!

Žalostna statistika.

Po zapisnikih mariborske policije je bilo od 1. januarja pa do danes v Mariboru 16 slučajev nepredvidene smrti. Od tega je bilo nesrečnih smrtnih slučajev 9, samomorov pa je bilo 7 in sicer jih je šest pobegnilo na drugi svet z obešenjem, eden pa se je ustrelil. Največ slučajev tragične prenatle smrti je bilo v juniju in sicer 4 samomori ter dva slučaja nesrečne smrti.

Na zadnji svinjski sejem v Mariboru je bilo pripeljanih 194 svinj, prodanih 170. Cene so bile za mlade prašiče, stare od 5 tednov do 1 leta, po 50 do 850 Din, 1 kg žive teže se je prodajal po 7 do 8 Din, 1 kg mrtve teže po 9 do 10 Din.

Kresna noč na Kôbanskem

VRAŽE IN SKRIVNOSTI OBMEJNIH PLANIN.

Ko dolinsko polje ob rdečici makovih lic bujno valovi že v najlepšem klasju ter oznanja »čas okoli kresa«, takrat se skromnim kobanskim njivcem ne obeta še nič prida. Če ne bi ob takih večerih kresnice čarobno obletavale daljnih planinskih naselbin, bi komaj slutili, da se bliža skrivnostna — kresna noč...

Težke življenjske skrbi tlačijo zapuščenega hribovca, da bolj kot marsikje veruje v tajnosti kresne noči, ko »ptički pojó in — cekini cvetó...« Pa še marsikaj več pričakujejo nekateri od »Janževga kresa«, kot ga ime nujejo.

Gospodinja že dan pred praznikom sv. Janeza Krstnika (24. junija) pripravi moko za peko. Drugo jutro vsta ne pred solničnim vzhodom in hiti v gozd k izvirku, do katerega se ne sliši cerkveni zvon, ki poje kresno jutranjico. Tam si zajame vode in jo ponese domov, da zamesi testo. Nakipnilo bo brez kvasa. To testo nadomešča kvas in ga vse leto ne bo zmanjkalo.

Ko dekla na kresni dan zjutraj ne se prvič drva k ognjišču in si jih naloži, kolikor se da nesti, jih spotoma prešteva. Če je drva zadela ravno na pare, se bo prav gotovo še leto omožila, če pa ne, pa naj ob drugem kresu vnovič poizkusi srečo.

Trem rastočim česnom obrezava jo na kresni večer biljke. Ko obrezuje fant prvega, si misli v sebi, pri drugem žalost, pri tretjem modrost. Ponoči bode česno zelenje zopet poglalo. Iz katerega česna zraste najvišje, tista želja se bo fantu v bodočem letu sigurno izpolnila.

Kdor hoče odkriti življenjske skrivnosti za bodočnost, mora zasadiť v kresni noči koprivo. V katero smer se v kresni noči obrne njen vrh, tja ga bo vodila življenja pot. Če se povesi, mu je usojena še tisto leto — hladna zemlja. Če se obrne drugam, ga sreča čaka le v tujini.

Na kresni večer, ko že odhaja družina k počitku, položi deklo na mizo

hleb kruha in nož, zraven pa križ in blagoslovljeno vodo. Nato pometa hišo, a paziti mora, da prične pri vratih in vleče smeti k mizi. Takrat ne sme dvigniti pogleda od tal, dokler ne zadene z metlo ob rob mize. Ako takoj pogleda pod mizo in vidi, da čepi tam moški, se bo še to leto omožila. Tudi fant lahko zve, ali je pod mizo že pripravljena zanj žena, to pa seveda le, če se je preje naučil spretno sukati metlo.

Kdor se boji kač, ki se plazijo med borovničevjem in robidovjem, mora na kresni večer z Blaževó svečo trikrat potegniti okoli svojih nog, trupa in glave ter pri tem izgovarjati prav razločno, zbrano in pobožno: »Bog daj, da me ne bi pikale kače!« Ako je pravilno ravnal, je vse leto varen pred kačami.

Ako na kresni večer grmi, leži na tla, kjerkoli si, in se na vso moč valja po tleh. Vse leto te ne bo grizlo in ščipalo v trebuhu.

Dekle, ki je željno ženitve, mora na kresno noč trikrat bežati okoli kozolca. Potem se ji prikaže bodoči ženin. A čujte, kaj se je nekoč zgodilo — in premislite, predno greste na poizvedovanje okoli kozolca!

Dekle, radovedno, kakšen mož ji je namenjen, je šlo na kresni večer h kozolcu na ogled. Ko tretjič pri teče naokoli, se ji prikaže brhek fant v zelenih nogavicah. Čez leto dni jo pride res snubit. Vzela sta se in imela tri otroke. Mož je bil čudaški in je imel navado, da svoje čepice ni odložil niti ponoči. Nekoč pa poprosi ženo, naj mu poišče uši na glavi. Iskala je in v lasih zadela na nekaj trdega. Bil je — rog. Ženo je prevzela groza. Pograbila je otroke, da bi z njimi zbežala od moža-vraga. A mož ji iztrga prvega otroka, drugega pa pretrga na dvoje in vrže ženi polovico, tretjega prepusti ženi. Z divjo silo popade nato svoj delež — pol drugega otroka in izgine. Nič več se ni vrnil.

Skrivnosti kresne noči...

Mariborsko gledališče

Sreda, 24. junija ob 20. uri »XYZ«, ab. B+C. Povišane dramske cene. Gostovanje članov Nar. kazališta v Zagrebu. Četrtek, 25. junija ob 20. uri »XYZ«, ab. A+C. Povišane dramske cene. Gostovanje članov Nar. kazališta v Zagrebu. Zadnja predstava v sezoni.

Zaključna predstava letošnje sezone bo v četrtek, 25. t. m. Uprizorila se bo zelo zabavna in duhovita Klabundova komedija »XYZ«, s katero bodo gostovali odlični umetniki »Narodnega kazališta« v Zagrebu. Sodelujejo gg. Božena Kraljeva, Dubravko Dujšin, Mato Grković in Josip Pukšec. Na to gostovanje članov brezdvomno najboljša drame v Jugoslaviji prav posebno opozarjamo in naj nihče ne zamudi zelo redke prilike resničnega umetniškega užitka. Ker vlada za gostovanje veliko zanimanje, priporočamo čim prej rezerviranje vstopnic v predprodaji.

Po nedeljskih srednješolskih plavalnih tekmah

Če pogledamo na razvoj mariborskega plavalnega sporta od otvoritve kopališča na otoku pa do danes, moremo ugotoviti dejstvo, da se tudi v tem sportu najbolj in z največjo resnostjo udeležuje dijaštvo. Zato so bile tudi nedeljske dijaške plavalne tekme važen dogodek.

Loebicke je nekoč zapisal: Smučanje, plavanje, telovadba so tri združena pota do popolnosti. To je eksaktna teorija, ki se vsak dan znova potrjuje. Na Poljskem le obvezno, da se vsak državlján parkrat na leto okoplie. In pri nas, Bože mili, vidiš ljudi, ki cela desetletja niso imeli razen rok in nosa ničesar v vodi. Z novim kopališčem se je pri nas odpomoglo le imovitejšim slojem. Ljudskega kopališča, kakor je bilo projektirano, ni, ker se je

z visokimi taksami zgradila pot proletariatu in srednjim slojem. O tem je vsaka nadaljna debata neumestna. Vendar pa bi se sedaj, ko ima mladina čas, da si po raznih izpitih in maturah nabere življenjskega soka, moralo dati prilike onim, ki ne morejo na Rivijero ali v letovišča, da si vsaj tu na solncu in v vodi opomorejo. Ko se je otvarjalo lani kopališče, je bil na slavlóku napis: Ljudstvu v korist, občini v čast. To v premislek merodainim činiteljem.

Naši fantje so v nedeljo pokazali, kaj znajo. Seveda je res, da doseženi časi niso še tako blizu mednarodnim, toda vidi se, da imamo kader mladine, iz katerega se bodo v najkrajšem času rekrutirali plavalci, ki nam bodo le v čast. Kdor je gledal tekmo, se je moral otresti vseh predsodkov zoper mladinski sport. Lepa, zagorela telesa, napetost v pričakovanju starta, iztegnjen skok in nato peklenski tempo do kraja, vse v nesebičnem tovariškem tekmovanju, to je moralo vsakogar navdušiti. Kako so se jim iskriše oči, s kakim navdušenjem so delali vse! Pokazali so, kaj znajo, in dokazali, kako je neopravičeno nerganje mnogih črnogledov, ki samo posedajo po zatohlih sobah in vzdihujejo o pokvarjenosti povojne generacije.

Majhen otok v velikem oceanu.

Ime mu je Palmira, ne igra velike vloge v velikih svetovnih dogodkih in ne upliva na gospodarsko strukturo. Vendar pa veže civilizirani zapad z divjim vzhodom. Takšen otok je v gospodinjstvu toaletno milo. Ne upliva na naš gospodarski položaj, vendar pa je važen činitelj našega zdravja. Kakor je velika razlika med raznimi oceanskimi otoki, je tudi velika razlika med toaletnimi mili. Ni morda samo slučaj, da se toaletno milo najboljše lastnosti imee — PALMIRA. —

Mariborski in dnevi drobiž

Poljski pevci v Mariboru

Z včerajšnjim popoldanskim ljubljanskim brzovlakom so dospeli v Maribor pevci krakovskega pevskega zbora »Echo«, katerim so priredili naši matičarji na Glavnem kolodvoru lep in pristrčen sprejem. Došle goste je pozdravil v imenu mariborske Glasbene Matice predsednik pevskega zbora g. Arnuš, v imenu pripravljalnega odbora Poljsko-jugoslovenske lige pa njegov predsednik profesor dr. Crnek. Obema govornikoma se je zahvalil v blaglasni mehki poljščini predsednik g. Borowizski, ki je naglasil potrebo ožjega spoznavanja med Poljaki in Jugoslavlani ter skupnega dela pri ustvarjanju vseslovanskih kulturnih dobrin.

Po sprejemu so se odpeljali poljski gostje z mestnim avtobusom na Mariborski otok, kjer so se odpočili in pripravili za koncert, ki so ga priredili zvečer v Narodnem gledališču. Kljub neugodnemu letnemu času je bilo gledališče dokaj dobro zasedeno. Publika je pozorno sledila ubranemu petju Poljakov ter jim ponovno navdušeno izražala svoje zadovoljstvo pri posameznih točkah.

Po koncertu je priredila mariborska Glasbena Matica poljskim gostom prijateljski banket v dvorani hotela »Orel«. Banketa so se udeležili poleg predstavnikov oblasti in matičarjev tudi številni Mariborčani, ki so napolnili prostrane prostore. Na banketu so pozdravili došle goste poveljnik mesta general Pavlovič, magistratni svetnik Rodošek, predsednik mariborske Glasbene Matice, ravnatelj dr. Tomišek, predsednik pevskega zbora matičarjev g. Arnuš in predsednik pripravljalnega odbora Poljsko-jugoslovenske lige, profesor dr. Crnek.

V imenu Poljakov sta se zahvalila za pristrčen sprejem predsednik društva Borowiejski in dirigent Boleslav Walek-Walewski. Med banketom in vse do odhoda dragih gostov sta izmenoma prepevala mešani zbor mariborske Glasbene Matice in poljski pevci. Ob zaključku lepega večera sta nato še skupno zapela oba zbora pod vodstvom dirigenta profesorja Mirka Zajčeva bojevito koračnico »U boji!«, nakar so poljski gosti le prenašlo moralj odpotovati z dunajskim brzovlakom proti domovini, prežeti najlepših vtisov iz naše velike domovine.

Sokolstvo na župni zlet v Maribor!

Na sokolskem letnem telovadišču v Mariboru je živahno vrvenje. Delavci dvigajo stebre za pomožno električno razsvetlavo in postavljajo šotore, Sokoli in Sokolice pripravljajo gradivo za okrasenje povečanega telovadišča in napravljajo razne napise. Odbori društev prirejajo seje, določajo odseke, reditelje itd., da bode vse gladko poslovalo. Po šolah se pripravljajo postelje za brezplačna prenočišča, ločena po spolu za člane, članice in naraščaj. Po vsem mestu so nalepljeni lepaki, ki naznanjajo, da se bode 10. župni zlet obhajal kaj slovesno.

V nedeljo dne 28. junija bode ob 15. uri velik nastop vojaštva, ob pol 21. pa Sokolska akademija ob zvokih vojaške godbe na telovadišču. V ponedeljek dne 29. jun. ob pol 11. povorka iz telovadišča, ob pol 12. stik na Trgu svobode, razvitje župnega prapora po banu g. dr. Marušiču, od 15. javna telovadba, potem velika narodna veselica.

V nedeljo dne 28. jun. bode od 17. naprej pri vsakem vlaku do 23. pričakovali Sokolstvo pred glavnim kolodvorom činitelji stanovanjskega odseka. Vse že v nedeljo predpoldne v Maribor došlo Sokolstvo se naj zbere ob 18. pred glavnim kolodvorom, da jih bodo vodili na prenočišča. Vožnja z vlaki znižana za polovico. Prijave za prenočišča na naslov: »Sokolska župa, Maribor, Narodni dom« do vštete 26. jun. Zdravo!

V ČETRTEK 25. JUNIJA OB 18.30

NASTOP SAVEZNE PREDNJAŠKE ŠOLE
NA PROSTORU I.S.S.K. MARIBOR

Na državnem ženskem učiteljskem v Mariboru

se je vršil ustni učiteljski diplomski izpit (matura) od 15. do 23. junija pod predstvom direktorja Jovana D. Jovanovića iz Beograda. Na izpitu je bilo šestdeset kandidatini, od katerih so napravile izpit štiri odlično, druge pa prav dobro in dobro; štiri kandidatkinje imajo ponavljalni izpit v septembru. Za celo leto ni pala nobena. Odlični uspehi imajo gospodične: Heric Teja, Horvat Antonija, Krammer Ema in Stegu Jožica. Razen teh so napravile izpit še sledeče gospodične: Adamič Marija, Auernik Leonida, Bajec Ivanka, Bibič Marija, Bobič Verena, Berglez Marjanca, Cejan Nada, Celcer Marija, Čede Amalija, Čepe Marija, Čremožnik Marija, Eichkitz Greta, Faninger Jelisava, Germek Zofija, Grobin Karolina, Grundner Franja, Gustinčič Marija, Hvalec Jožica, Inkret Erika, Janežič Zora, Jenčič Valerija, Jenčič Vida, Jug Marija, Kobal Pavla, Lah Antonija, Lah Danica, Matoh Terezija, Mažera Friderika, Merkuš Alice, Nest Ljudmila, Novak Tatjana, Oblesček Zora, Obranc Anica, Ornik Franja, Pavlin Pavla, Pinterič Danica, Pipan Mira, Potisk Jožica, Purkelje Emilija, Rep Alojzija, Rudež Bronislava, Schwarz Avgusta, Skasa Sighilda, Streljih Franja, Stancec Jožica, Šusteršič Justina, Terčak Veronika, Zajec Marija, Zidarič Danica, Zorčič Marija, Žitnik Ela, Žohar Avgusta. Na vsak način prav lep uspeh. Gospodičnam abiturientinjam čestitamo in jim želimo lepih uspehov v njihovem bodočem delovanju med narodom!

Višji tečajni izpiti (matura) na klasični gimnaziji v Mariboru

je končala 22. tm. Predsedoval je inspektor ministrstva prosvete, g. Ilija Lalevič. Kandidatov je bilo 50, to je vsi dijakki obeh letošnjih osmih razredov (49) in eden privatist. Za eno leto sta bila zavrnjena dva kandidata, za 3 mesece 2 ponovitvijo enega predmeta trije. Ostali so bili spoznani zreli in sicer: Bežjak Anton, Fajdiga Alojz, Gulin Pavel, Holnec Milivoj, Jazbinšek Josip, Jurca Ciril, Kolenc Ivan, Pušar Stefan, Nežič Karla, Osterc Stanko, Pipuš Milena, Potokar Ferdo, Poznik Marijan, Priveršek Anton, Razlag Bronislava, Savost Hilda, Schwaiger Hilda, Sedej Anton, Sekolec Karl, Stucin Joža, Sušnik Kornelij, Verstovšek Ciril, Zoichter Ivan, Duh Franc, Gomboc Franc, Jeler Karl, Klemenčič Anton, Kocuvan Vasilko, Kos Franc, Koschak Edgar, Kramer Dragan, Macar Vladimir, Matković Josip, Mussnig Viktor, Ornik Friderik, Petančič Martin, Predikaka Maks, Sinko Jožef, Sunčič Viktor, Tomišek Franc, Urbich Rudolf, Vogrinc Stanko, Vrhovec Alojz, Zolnik Alojz, Voglar Bogumil.

Brezobziren kolesar.

Na znanem klanec pred Kamnico tik mestne meje, nazvanem »Monte bello« se je včeraj popoldne zaletel neki še neizsledeni kolesar v 77-letnega vpojočnega strojevodjo Ludvika Wegesserja stanujočega v Wildenrainerjevi ulici 11 ter ga vrgel ob tla. Imenovani je pri padcu zadobil več težjih poškodb na glavi. V ambulanci reševalne postaje so mu nudili prvo pomoč, nakar so ga na lastno željo odpremili v domačo oskrbo. Brezobzira kolesar jo je prav nešportno odkuril s kraja nezgode.

»Pobuna« v javni bolnici.

Sinoči okrog 21. ure je v oddelku za venerično bolne ženske v tukajšnji splošni bolnici izbruhnila »revolta«. Pacientke so se skregale in steple med seboj in ko so prihitele usmiljenke, bolniški strežaji in zdravniki, so jih obkladale z najbolj prostaškimi psovskami, katere je čuti samo v beznikah ter navalile na nje, poskušajoč si pripraviti pot za pobeg. Kar se je že parkrat zgodilo. — Ker besneče pacientke le niso hotele odnehati, so bili nadzorni organi bolnice prisiljeni zaprositi za intervencijo policije. Službojoči nadstražnik Srečko Pušnar je takoj prispeł na pozorišče in ko je ugotovil dejanski položaj, je bil prisiljen, da je tri pacientke oddelka aretiral in odvedel v policijske zapore. — Ker so aretirane ženske še bolne, bodo sicer po zaslišanju zopet izročene v bolnico, vendar se bo nočna »revolta« obravnavala tudi še pred sodiščem.

Živi pokopani . . .

STRAHOTE, KI JIH DOŽIVLJAJO DOZDEVNO MRTVI.

Nedavno je pisal »Kriminalni Glasnik« o strašnem slučaju — živo pokopanega pastirja v Španiji. Dobil je epileptičen napad in nato zaspal. Izgledalo je, da je mrtev. Zdravnik je konstatiral smrt — ter so ga pokopali, še predno je potekla doba ležanja na odru.

Drugi dan so neki delavci slišali glasove iz groba — preplašeni so zbežali v vas — ter povedali, kaj se je zgodilo. Vrnivši se z večjo množico ljudi, so odkopali grob, kjer se jim je nudil strašen prizor. Nesrečni pastir, ki je bil le navidezno mrtev, je v zemlji oživel. Nastala je strašna borba s smrtjo. Usta je imel široko odprta, vsled obupnega krika in klicanja na pomoč. Roke so bile krvave in ranjene, radi silnega napora, hoteč dvigniti pokrov na krsti. Prsi si je strahovito razmesaril z nohti, videč pred sabo neizbežno, grozno smrt.

Taki slučaji niso redki. Znano je, da se najdejo, ob prilikah prekopavanja grobov, mnogokrat okostja zvitla ali skrčena, v položajih, v kakršnih se mrlič gotovo ne spuščajo v zemljo. To je najboljši dokaz, da so se nesrečneži v grobu prebudili in umirali najstrašnejše smrti, radi pomankanja zraka.

Pred davnim časom se je pripetil nenavaden slučaj, ki je z grozo pretresel vso Ameriko.

Nek sodni svetnik v Baltimoru, ki mu je bila žena umrla pred tremi leti, je pokopal enega izmed svojih sorodnikov. V trenutku, ko je odprl vrata rodbinske grobnice in stopil vanjo, se je zrušil nanj skelet njegove žene, ki je že razpadal in ki je bil naslonjen na težka železna vrata.

Preiskava je dognala, da je bila živa pokopana, a čim se je prebudila, in izprevidela strašno situacijo, v kateri je bila, se je obupno borila in upo-

rabila vse sile, da se reši. Vsled sile se je krsta dvignila in zopet padla ter se razbila.

Ko je nesrečnica bila rešena krste in se je znašla med številnimi mrličmi v temni grobnici, je v smrtnem strahu pohitela proti težkim vratom, ki pa so bila zaklenjena. S pokrovom svoje krste je tolkla na vrata, ter obupno klicala na pomoč. Toda nihče je ni slišal.

Bog ve, koliko dni je živela v tej strašni temnici. Pila je olje iz luči, ki je visela na zidu in ki so jo prižgali, ko so pokopali enega izmed članov rodbine. Gotovo je umrla od gladi in iz strahu. Umrla je stoječa ob vratih, čakaje pomoči, ki nikoli ni prišla.

Okrog leta 1831. je umrl v Londonu nek trgovec na legarju. Ker se je bolezen nenavadno čudno razvijala, so ga zdravniki želeli obducirati. Rodbina se je temu odločno uprla. Zdravniki so se odločili, da ga bodo tajno obducirali. Podkupili so grobarja — ki jim je pomagal. Toda že pri prvem dotiku mrliča so bili zdravniki iznenadeni, kmalu so prišli do spoznanja, da je bilo telo le v stanju letargije, a ne mrtvo. Zdravniki so dozdevnemu mrliču nudili takoj pomoč — ter mu vrnilo življenje.

Pozneje je pripovedoval, da se je zavedal vsega, kar se je godilo okrog njega, prav tako je slišal, kako je zdravnik, ko ga je pregledal na bolniški postelji, izjavil, da je mrtev.

Največ takih slučajev se zgodi pri onih, ki jih ubije električni tok. Nedavno se je zgodil sličen slučaj z delavcem Stockerjem, v Münchenu. Navidezno ubit od električnega toka, je bil odpeljan v mrtvašnico. Medtem se je prebudil. Pripovedoval je, da se je zavedal vsega, kar se je godilo okrog njega, da pa mu ni bilo mogoče dati le najmanjšega znaka, da živi.

Kaktusi in njih nega

Kaktusi sicer ne diše, pa vendar jih imamo nad vse radi, ter se veselimo vsake nove biljke, ki nam izraste, in nad vsakim novim komadom, ki pride v našo zbirko. Kaktusi niso kakor naše pisano sveže cvetje, to so tedke stvari, vsak komad za sebe je posebnost. Čim več različnih komadov imamo v svoji zbirki, tem bolj nam je mila in draga.

Te nenavadne rastline z drobnimi, ježastimi bodlikami imajo svoj poseben čar, svojo posebno lepoto, a pravo veselje nam napravljajo šele tedaj, če lepega dne razcvete eden ali drugi v krasen tropski cvet, ki se ponosno dviga iznad svoje zelene podloge. Kaktusi so poleg tega tudi jako hvaležne rastline, ker uspevajo v vsakem domu, tudi če se jim ne posveča mnogo skrbi. Negovanje kaktusa je res najenostavnejše. Od časa do časa ga je treba zaliti, včasih mu privoščiti svežega zraka, pa bo gotovo dobro uspeval in krasil vaš dom. Nikdar pa se ne sme pozabiti, da je v njegovi domovini vroče sonce, ali pa zelo vlažna klima. Sonce zelo koristi kaktusu, a ne škodi mu, če ga preko zime postavite v nekoliko temnejši kot sobe, da se odpočije. Videli boste, kako rastejo, dobivajo moči in pogonjajo nove biljke: zopet jih boste imeli še rajši in tako vam bodo ti mali bodlikasti stvori v vaše največje veselje. Vaša zbirka bo rastla od enega komada do drugega, vaš sobni kaktusov vrtič bo vaša tiha radost in ponos. —

Žična železnica na najvišji vrh Tatire

V kratkem bodo v romantični Visoki Tatiri pričeli graditi žično železnico na najvišji vrh Lomnicki štít (2600 m). Tatire so krasne, a težko dostopne in zahteva vzpon nanje znatne fizične okretnosti. Žična železnica bo omogočila vsakomur dostop na najvišji vrh. Ako se bo izkazala žična železnica v praksi kot

primerna, bodo zgradili enake žične železnice tudi še na ostale vrhove Tatire. Načrti so že izdelani. Žična železnica na Lomnicki štít bo šla iz kopališča Tatranska Lomnica v višini 200 m in bo dolga 10 kilometrov. Imela bo dva voza, vsakega za 40 oseb. Brzina bo znašala 3 metre na sekundo, tako da bo vozila do vrha dobro uro. Potrebni kapital 14 milijonov Kč bodo dala ministrstva za železnice, za trgovino in za narodno obrambo ter osrednja uprava državnih kopališč.

Uažna načelna razsodba haaškega razsodišča

Te dni se je vršila pred mednarodnim sodiščem v Haagu važna razprava. Za časa komunistične diktature na Madžarskem so madžarski rdeči vojaki vdrli na češkoslovaško ozemlje v Gač in zažgali tamošnje tekstilno tovarno ter jo oropali. Češkoslovaška je raditega tožila Madžarsko pred mednarodnim sodiščem v Haagu, ki je sedaj obsodilo Madžarsko, da mora plačati odškodnino, ker je odgovorna napram tretjim osebam (tudi pravnim) za vsa dela, ki so jih izvršili komunisti. Čim je bila sodba proglašena, so se predstavniki Madžarske pogodili s predstavniki ČSR na plačilo 15 milijonov Kč odškodnine. Ta razsodba je načelne važnosti — morda tudi za nas. Ali ni n. pr. Avstrija prav tako odgovorna za pustošenja na naši zemlji l. 1919 ob priliki vpada iz Koroške?!

Pomorsko oboroževanje Turčije.

Turčija se mora boriti že leta z zelo težkimi finančnimi težavami. Kljub temu pa ima še vedno dovolj denarja za nabavljanje novih vojnih ladij. Tako sta bila nedavno izdelana v italijanskih ladjedelnicah dva nov torpedna rušilca, ki bosta prepeljana koncem meseca v Carigrad. Oba rušilca sta najmodernejšega tipa in opremljena z vsemi pridobitvami tehnike. V gradnji pa je poleg tega v raznih italijanskih ladjedelnicah še sedem drugih vojnih edinic, med njimi tudi dve podmornici.

Sport

Mednarodne rokoborbe

so včeraj končale s sledečim rezultatom: prva sta nastopila na novo prijavljeni Manojlovič (Beograd): Bog-nar (Madžarska). Srečenje je po 25 minutah končalo neodločeno. Jugosloven se je predstavil kot močan in tehnično dobro podkovan borec; bil je stalno v ofenzivi. Drugi par sta tvorila Belič (Bolgarija): Frank (Saksonska), radi dogovora med obema (Belič je še v zdravniški oskrbi) je po 45-minutnem neodločnem boju nadaljevanje do odločitve preloženo na kasnejši termin. Večer je zaključila izredno napeta odločilna borba med Sayerom (Juž. Afrika) in Čontasem (Sedmograška). Žilavi zamorec je »leva iz Sedmograške« imel večkrat že v kočljivih situacijah, vendar je zmagal šele iz premeta preko glave v 46. minuti. — Program za danes je sledeč: 1. Manojlovič (Beograd): Orzowsky (Poljska), 2. Belič (Bolgarija): Čontas (Sedmograška), odločilna borba, 3. Sayer (Juž. Afrika): Bog-nar (Madžarska), revanšna odločilna borba.

Nogometna tekma ISSK Maribor:SK Železničar

ki bi se morala vršiti v četrtek dne 25. t. m., se je radi tehniških zaprek odpovedala.

Mariborska kolesarja na avstrijski dirki.

Štefan Rozman (Perun) in Ivan Lah (Edelweiss) se udeležita distančne kolesarske dirke Dunaj - Gradec (200 km), ki jo priredi v nedeljo dne 28. t. m. Niederösterreichischer Radfahrerverband.

Tekmovanje za plavalno prvenstvo LPP

Ljubljanski plavalni podsavez razpisuje za soboto in nedeljo, 25. in 26. julija, tekmovanja za prvenstvo LPP v plavanju, skokih in water-polu juniorjev in seniorjev za leto 1931, ki se bodo vršila v kopališču občine mariborske na Mariborskem otoku. Pravico udeležbe imajo vsi klubi, redni člani JPS na teritoriju LPP, ki so poravnali vse svoje obveznosti napram JPS in LPP, s svojimi verificiranimi člani, odnosno onimi, za katere bodo najkasneje do 15. julija t. l. predložili pod savezu pravilne verifikacijske prijavnice obenem s predpisano takso. Spored tekmovanja in splošna določila sta priobčena v današnjem »Jutru«.

Novi državni plavalni rekordi.

Plavalni savez je verificiral dva jugoslovanska rekorda, dosežena v kopališču Ilirije v Ljubljani dne 6. t. m. ob priliki dvomatcha FTC: Ilirije in sicer: 200 m prosto 2:59.4 Nada Lampret (Ilirija) in štafeta 5krat 50 m prosto 2:35 SK Ilirija v postavi Turnšek, Uršič, Fritsch, Lavrenčič, Žirovnik.

Lep uspeh mariborskih tenis igralcev v Gradcu.

Pri mednarodnem prvenstvu avstr. Štajerske v Gradcu je mariborska dvojica Hitzl-Leyrer (Rapid) dosegla presenetljivo zmago proti graškemu paru Riekh - dr. Böhm s 6:3, 2:6, 6:3. Uspeh Mariborčanov še poveča okolnost, da je graški par pred tem zmagal nad izvrstnima Zagrebčanoma Kukuljevič - Hagenauer s 6:3, 6:1.

ISSK Maribor, tennis odsek

gostuje v nedeljo, dne 28. t. m. v Celju proti tamošnjemu SK Celju v medklubskem turnirju.

Sokolstvo

Prvi okrožni zlet slovenjgorškega okrožja

se je vršil preteklo nedeljo v Sv. Lenartu v Sl. gor. Ob eni popoldne so bile zbrane vse naše čete ozir. društva pri Sokolskem domu. Tam so se vršile najprej skušnje, nato pa se je ob pol 4. uri formirala povorka, v kateri je bilo 210 oseb v krojih in še 70 članov in članic v civilu z znaki. Povorka se je pomikala skozi ves trg do telovadišča pri trškem parku. Tam je zbrano Sokolstvo nagovoril v vznešenih besedah župni starosta br. dr. Gorišek. Takoj nato je pričela telovadba. Nastopi so se vršili hitro, brez

vsakega nepotrebnege čakanja, kar je treba polivalno omeniti. Okoli telovadišča je bil zbran domala ves trg in še mnogo okoličanov. Komaj je bila telovadba končana, je začelo grmeti in ljudje so se hitro razhajali. Kako lep in primeren je naš park za veselice, toda kaj, ko pa nas je vreme strašilo vse do 7. ure, dokler se ni vtila silna ploha in napravila konec naši zabavi. Ves zlet je potekel v najlepšem redu in disciplini. Zlet je bil prva preizkušnja naših sokolskih čet, ki so pokazale, da pravilno pojmujejo sokolsko delo. Na zletu so bili naši kmečki fantje in mošje, ki so člani sokolskih čet, znova potrjeni v svoji veri v vzvišeno Sokolsko misel. — Zdravo!

Balkana Konkorda

Pred par dnevi je izšla dvojna številka (5 in 6) skupnega (mesečnega) glasila balkanskih esperantistov »Balkana Konkorda«. Kakor vse dosedanje številke se odlikuje tudi ta po svoji pestri in zanimivi vsebini, po svojih krasnih ilustracijah in po lični obliki. V prvi vrsti je namenjena številka turizmu v balkanskih državah. T. Branekov opisuje bulgarska kopališča in zdravilišča. Malokateri Slovenec ve, da je v Bulgariji 136 toplih in mineralnih vrelcev. Največ jih je v Sofiji in njeni neposredni okolici (Gornja banja, Knjaževo, Banki, Pančarevo, Ovča kupel in svetovnoznana Čam - Koria). Veliko vrelcev je tudi v vsodnem delu Rodopole planine (bazen Čepina). Ostali so razstreseni po vsej deželi. Nekatera kopališča so še primitivna, druga pa se po svojem komfortu lahko merijo s prvimi evropskimi letovišči in zdravilišči. Isti pisatelj opisuje številne izredno zanimive podzemne špilje v Bulgariji, s katerimi se bavi bujna ljudska fantazija. Poseben članek je posvečen kraljici Črnege morja — Varni, ki je najznamenitejša in največja bulgarsko morsko kopališče. Sem prihajajo na letovanje tudi številni Čehi, Poljaki, Rumuni i. dr. Za botanike in zoologe zanimiv košček zemlje je mali »Kačji otok« (ob izlivu Donave v Črno morje), ki ga opisuje poseben članek. O organizaciji turizma in o zdraviliščih v Grčiji poroča v treh člankih J. Spatharis. Slovence bo zanimal najbolj kratki, pa nazorno pisani članek »Slovenio«, ki slavi naravne krasote naše »jugoslovanske Švice«, posebno Rogaške Slatine, Bleda in Ljubljane. Omenja pa tudi ostale važnejše kraje predvsem kopališča Radenci, Dobro, Laško, Rimske toplice i. dr. Medicinske vsebine je članek »O solčnih in zračnih kopejih«, ki ga je priobčil zdravnik dr. Perper iz Leova v Besarabiji. Narodopisec bosta zanimala članka »Sejem v Dobriču« in »Dresirani medvedi v Bulgariji«, zgodovinarje pa opis preteklosti in sedanjosti mesta Stara Zagora, ki je bilo ustanovljeno že l. 342 pr. K. Ostali članki v prozi poročajo o pomenu esperanta za tujski promet, o esperantskem gibanju, o esperantski književnosti, o letošnjem svetovnem esp. kongresu v Krakovu itd. — Razven tega prinaša ta številka par pesnitev v krasnih prevodih. Naš odlični esperantist prof. Fr. Modrinjak (Novo mesto) je prevedel Aškerčevo »Čašo nesmrtnosti«, ki se čita v esperantu z istim vžitkom kakor v izvirniku. Obenem je dodal kratek življenjepis našega največjega pesnika balad. Od bulgarskih sedanjih pesnikov je zastopan nadarjeni Vladimir Rusaliev, čigar »Dalije« je prevedel Ivan Dobreo. Z lepoto sodobne turške lirike pa nas seznanja Ahmed Asker, ki je prevedel vsebinsko in formalno dovršeni sonet Halide Nusreta »Moje srce« — Naslovno stran krasni slika Akropole v Atenah. Med besedilom pa so lepi posnetki kopališč in letovišč Varne, Bankija, Vrška, Ilisarske banje, Gornje Banje, Sofije (termarni vrelci), Kjustendila, Rogaške Slatine, Bleda, Bohinja, Kranjske gore, Kraljevice in Raba; nadalje naših mest Ljubljane, Zagreba in Dubrovnika in portret pesnika Rusalieva.

Balkana Konkorda je prvo in doslej edino skupno glasilo balkanskih narodov in morda predhodnik zveze balkanskih držav. Ta list omogočuje vsakemu, da se seznani z malim trudom (ki je potreben za priučenje lepega esperantskega jezika) in z neznatnimi izdatki (40 Din letno) z našimi sosedi na balkanskem polotoku, ki je naša skupna domovina. Dr. V. T.

M. Zevaco:

V senci jezuita

Zgodovinski roman,

140

»V tem slučaju ste mrtvi, predno minete dve minuti! Življenje za življenje, gospod!«

Lojola je sklonil glavo in se zamislil.

»Jako mladi ste še,« je dejal. »Opozoriti vas moram, da ste se zaleteli v močnejšega od sebe.«

»Lantné je moj pobratim. Da rešim njega, sem pripravljen storiti vse!«

»Celo strašen zločin nad menoj, ki predstavljam ugled svete Cerkve?«

»Da, gospod...«, je rekel Manfred prepokojno. »Pišite...«, je dodal vzpenjaje se pokoncu, »pišite, če ne, kri božja! Vas zakoljem, kakor škodljivo zver.«

Lojola je prijel za pero.

»Narekujte!« je rekel kratko z ironijo, ki jo Manfred ni prezrl. »Narekujte, toda to velja: življenje za življenje — ali ne?«

»Prisežem vam še enkrat!« je dejal Manfred.

»Dobro. Pripravljen sem.«

»Ukaz Leduju, zapriseženemu krvniku pariškemu, da naj opusti obešanje Lantnéja, ki je pomiloščen. Izroči naj ga zdravega in živega iz rok svojih sovražnikov...«

Lojola je podpisal.

»To še ni vse,« je rekel Manfred zdaj. »Pišite gospod... ne, ne na tisti pergament... na tegale...«

Menihovo lice se je zresnilo.

»Čakam,« je rekel grizoč se v ustnice.

Manfred je narekoval:

»Ukaz desetniku, poveljniku profosovih stražnikov, ki jim je poverjeno spremstvo obsojenega Lantnéja, da naj ga izpusti nemudoma na svobodo...«

»Saj vendar nimam pooblastila, da bi smel napisati takšen ukaz!« je viknil Lojola.

»Pišite vseeno... in gorje vam, če se mislite ubotavljati, gospod!«

Lojola je ošinil Manfreda z očesom. Videl je, kako nervozno stiska ročnik svojega bodala.

Vztrepetal je od gneva, napisal ukaz in ga podpisal.

Manfred je prebral skrbno obadva pergamenta in ju vteknil v svoj jopič.

»Svoboden sem, kajne?« je vprašal menih.

»Tako, gospod! Izvolite mi izročiti papir, ki ga imate pri sebi!«

»Kakšen papir?« je vprašal Lojola in prebledel kakor zid.

»Nič komedije, gospod! V mislih imam papir, ki ste ga pokazali krvniku in pred katerim se je naklonil s tolikšnim spoštovanjem.«

»Tisti papir je za vas brez pomena,« je zajec-ljal menih.

»No vidite, potem mi ga izročite brez vseh skrbi. Odložite se naglo!... Razen, če vam je ljubše, da si ga poiščem sam pri vašem mrtvem truplu.«

Menih je videl, da je vsako ustavljanje zaman. In ker ni bila njegova navada tratiti čas s praznimi očitki, je izvlekel pergament in ga pomolil Manfredu, rekoč:

»Tu imate, sin moj, kar hočete imeti. Spominjajte se, da sem vam ugodil radevoljno... in da nemara nisem takšen sovražnik Lantnéjev kakor si me predstavljate.«

Toda Manfred ga ni več poslušal.

Razvil je bil pergament in vzdiknil vesolja.

Bilo je podpisano in zapečateno povelje velikega profosa vsem stražnikom profosije, orožnikom in vojaškim poveljnikom, ubogati prečastitega, ki jim pokaže ta pergament!

XXIII.

Lojolovo popotovanje.

Manfred je šepnil Kokardjeru par besed na uho in planil ven. Na cesti je stekel proti Trahoarskemu križu kakor kakšen norec.

V tem brezumnem teku se je zaletel v nekoga, ki mu je sledila truma paglavcev za petami.

Mož se je zvalil na tla in kričal:

»Delajte z mano, kar hočete! Zdaj ga najdem prav gotovo!«

Pobral je ugaslo svetiljko, ki mu je padla iz rok, ter začel ogledovat bližnje hiše, delaje se, kakor da bi si svetil.

Ko je zaslišal Manfred njegov glas, se je mahoma ustavil.

Ozrl se je in spoznal velikega profosa.

Kaj je delal tu s svojo svetiljko?

Zakaj so mu sledili paglavci s tako radovednostjo?

Osupel Manfred si je zastavil v tem trenutku ta vprašanja, nato pa je odložil razrešitev tega skrivnostnega dogodka na poznejši čas in stekel dalje proti Trahoarskemu križu.

Dospel je ves upehan, brez sape od brezglavega dirjanja, zavihel svoj papir in kričnil:

»Pomiloščen je! Obsojenec je pomiloščen!«

»Živio!« je kričala množica, ki je pozdravila to novico s svojo običajno izpremenljivostjo razpoloženja, kakor je bila v obratnem trenutku obešenja.

Krvnik je segel po papirju, ki mu ga je ponudil Manfred.

»Pomiloščen je, pravilno in veljavno!« je dejal na glas.

Ta njegov vzklik je bil zadoščal, da razprši dvome stražnega poveljnika, ako bi bil desetik vobče kaj dvomil.

Z obrazom poznavalca je pogledal oba perzamenta, ki ju je podkreplevalo še povelje velikega profosa.

Manfred je čakal z veliko tesnobo v srcu.

»Dobro!« je dejal desetik nazadnje. »Razvožite obsojenca. Svoboden je!«

»Živio! Živio!« je rjula množica.

»Razložite mi vendar,« je rekel Lantné.

»Pojdi z mano!« je zamrmral Manfred. »Tako zveš vse...«

In potegnil je prijatelja seboj, dočim so se vrnili stražniki proti profosiji, mojster Ledu pa v Mačjo ulico.

Gledaje za odhajajočim Manfredom, se je Lojola jedva premagal, da ni izbruhnil kletve, ki mu je silila na ustnice.

Razumel je, da je ukanjen, on, ki je hotel ukantiti svojega nasprotnika.

Toda molčal je, ker ni hotel tožiti v pričo Kokarderja in Fanfarja, ki sta bila v njegovih očeh navadna roparja.

Roke prekrizane pod širokim plaščem, s stisnjenimi pestmi in namršenimi obrvmi, je gradil Lojola že zdaj načrt strašnega maščevanja.

Toda minule so tri dolge ure.

Niti Kokarder ni Fanfar se nista genila iz kleti in tudi oči nista obrnila od menih.

Nekaj časa je premišljal Lojola, ali bi zmogel ta dva moža. Njegova stara navada je bila, da je oblekel vselej, kadar je šel od doma, verizno srajco in si opasal pod haljo ostro bodalo.

A tudi njegova stražnika sta držala vsak v svoji desnici krepko nož in njiju obraza sta pričala, da sta pripravljena na vse.

Vrhu tega je rekel Kokarder:

»Opozarjam vas, prečastiti, da mi je ukazano ubiti vas točno ob prvi sumljivi kretnji, ki si jo dovolite. Ostanite torej mirni, ako se želite ohraniti v čast božjo in v izveličanje ljudi.«

Kokarder je pospremil svoje besede s tako strašnim zamahom svojega bodala, da Lojola ni mogel več dvomiti o izidu boja s čuvarem.

Sklenil je torej ostati miren in molčati, nadejaje se, da se Manfred skoro vrne.

Tako, kakor smo rekli, je trajalo čakanje skoro tri ure.

Sami se prepričajte,

kako ceneno dobite aktovke, kovčke, torbice, listnice, usnjate kovčke, kovčke za potovanje, preobleke, goblin torbice, kovčke za kopanje, necesere itd. v novo otvorjeni torbarski delavnici, Kopališka ulica 2. Vsa ta dela se izdelujejo v lastni delavnici. Popravila se izvršujejo garantirano dobro, točno in po najnižji ceni. Se priporoča Karlo Josip, torbar, Maribor, Kopališka ulica 2, Scherbaumov paviljon.

1798

Slavnostne znake

za društva izdeluje ceneno Plankl, Tattenbachova ulica 16.

1814

Singer šivalni stroj

poceni prodam. Studenci, Kralja Petra cesta 90.

1821

Ali že veste,

da pere »Triumf« Pavel Nedog ovratnike tako lepo, da izgledajo kot novi?

zastopniki se sprejmejo

Sobo in črkoslikanje,

vedno najnovejši vzorci na razpolago izvršuje poceni, hitro in okusno Franjo Ambrožič, Grajska ulica 3 za kavarno »Astoria«.

Trgovskega učenca ali učenko

z dobro šolsko izobrazbo sprejme K. Wesiak, Cankarjeva ulica 2.

1748

Rabljeni avto in moto gumi plašče

kupuje v vsaki količini mehanična delavnica Justin Gustinčič, Tattenbachova ul. 14.

1566

Avto in motorno kolo s priklopo

v prav dobrem stanju ceneno na prodaj. Naslov v upravi »Večernika«.

1823

Tapetniškega valenca

z dobro šolsko izobrazbo sprejme K. Wesiak, Cankarjeva ulica 2.

1747

Odprodati hočemo več tisoč srajc, zato

samo še do 30. JUNIJA reklamna prodaja

perila po senzacionalno znižanih cenah

Morate si ogledati zalogo in primerjati cene!

Tovarniška zaloga perila

Jos. Karničnik, Glavni trg 11

V Vetrinjski ul. 24, restavracija

Vetrinjski dvor

se toči od danes naprej prvovrstno štajersko vino iz lastnih goric po

8 Din liter

Pozor, posestniki avtomobilov in motornih koles!

Poniklanje z podbakrenjem v najboljši izdelavi v najkrajšem roku in najceneje

FR. TOMASCHITZ, nožar Maribor, Slovenska ulica 5

Javljamo pretužno vest, da je včeraj preminula po dolgi in mučni bolezni, previdena s sv. zakramenti za umirajoče, v svojem 67. letu starosti, naša dobra mati, stara mati, teta in sestra, gospa

Marija Lorber

vdova po oficijalu okrajnega glavarstva,

Pogreb blage pokojnice se bo vršil jutri, dne 25. t. m. popoldne ob 17. uri izpred mrtvašnice mestnega pokopališča na Pobrežju.

Sv. maša zadušnica se bo darovala v petek ob pol deveti uri v frančiškanski farni cerkvi.

1822

Maribor, Dunaj, Dunajsko Novo mesto, dne 24. junija 1931.

Marija Hvalenc, roj. Lorber, hčer; Josip Hvalenc, tajnik Posojilnice, zet; Vida, Vera, Boris, Milena, vnuki. — In vsi ostali sorodniki.